

Sygn. akt III U 303/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 sierpnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Przemyślu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący SSO Anna Kicman

Protokolant st. sekr. sądowy Katarzyna Maziarczyk - Kotwica

po rozpoznaniu w dniu 5 sierpnia 2015 r. w Przemyślu

na rozprawie

sprawy A. J.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.

o emeryturę

na skutek odwołania A. J.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R.

z dnia 29 lipca 2014 r., **znak:**(...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt III U 303/15

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 5 sierpnia 2015 r.

Decyzją z dnia 29 lipca 2014 r., znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił wnioskodawcy A. J. prawa do emerytury.

W podstawie prawnej powołano art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013, poz. 1440 ze zm.) oraz § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 ze zm.).

W uzasadnieniu wskazano, że Zakład odmówił przyznania emerytury, ponieważ do dnia 1 stycznia 1999 r. wnioskodawca nie osiągnął 25-letniego okresu składkowego i nieskładkowego. Zakład przyjął za udowodnione na dzień 1 stycznia 1999 r. okresy nieskładkowe w wymiarze 7 miesięcy i 17 dni; składkowe – 21 lat i 21 dni; uzupełniające - rola – 2 lata, 11 miesięcy i 4 dni; łącznie – 24 lata, 7 miesięcy i 12 dni, w tym w szczególnych warunkach 15 lat, 7 miesięcy i 11 dni.

Zakład poinformował, że okresy pracy od 8 czerwca 1984 r. do 7 października 1984 r. oraz od 12 czerwca 1994 r. do 14 lipca 1994 r. nie zostały uznane za udowodnione, gdyż dokumentacja przekazywana w pismach z Huty (...)

z dnia 2 kwietnia 2014 r., 2 maja 2014 r., 3 czerwca 2014 r. i 2 lipca 2014 r. nie jest spójna i budzi wątpliwości. Kserokopie świadectwa pracy dołączone do pisma z dnia 2 lipca 2014 r. budzą zastrzeżenia co do autentyczności, ponieważ pieczęć nagłówkowa na tych świadectwach brzmi Huta (...) Spółka Akcyjna, a świadectwa wystawione są 8 października 1984 r. i 14 lipca 1994 r., a w aktach rentowych znajduje się świadectwo pracy z dnia 5 kwietnia 1995 r. z pieczęcią pracodawcy „Huta (...)”. Zakład pracy nie nadesłał również żądanych akt osobowych i płacowych pracownika.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył wnioskodawca A. J., wnosząc o jej zmianę i przyznanie mu prawa do emerytury, podnosząc, że okresy pracy w Hucie (...) udowodnił świadectwami pracy.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. wniósł o jego oddalenie.

W uzasadnieniu organ rentowy podkreślił, że wnioskodawca był zatrudniony w okresie od 17 września 1975 r. do 28 października 1994 r. w Hucie (...), przy czym w okresie od 14 listopada 1981 r. do 7 października 1984 r. i od 24 stycznia 1994 r. do 14 lipca 1994 r. korzystał z urlopu bezpłatnego – wyjazdu za granicę. Wnioskodawca został zatrudniony na budowach eksportowych przez inne zakłady pracy niż macierzysty. ZUS nie uwzględnił w wymiarze okresów składkowych i nieskładkowych okresów pracy w Hucie (...) od 8 czerwca 1984 r. do 7 października 1984 r. oraz od 12 czerwca 1994 r. do 14 lipca 1994 r. na podstawie przedłożonych w dniu 10 lipca 2014 r. uwierzytelnionych kserokopii świadectw pracy z dnia 8 października 1984 r. i z dnia 14 lipca 1994 r. Jak wynika z tych dokumentów, wydanych przez Hutę (...) Spółka Akcyjna w okresie od 14 listopada 1981 r. do 7 października 1984 r. oraz od 12 czerwca 1994 r. do 14 lipca 1994 r. wnioskodawca był zatrudniony na eksporcie w Hucie (...) w Iraku. Świadectwa te budzą jednak zastrzeżenia co do treści w nich zawartych. Przede wszystkim w aktach rentowych zalega świadectwo pracy z dnia 5 kwietnia 1995 r. wydane przez Hutę (...), w którym podano, że wnioskodawca był zatrudniony na budowie eksportowej w Hucie (...) w Iraku od 14 listopada 1981 r. do 7 czerwca 1984 r. Istnieje zatem rozbieżność pomiędzy świadectwami pracy z dnia 5 kwietnia 1995 r., a tym z dnia 8 października 1994 r. co do daty zakończenia pracy na eksporcie. Organ rentowy uwzględnił okres zatrudnienia w Iraku od 14 listopada 1981 r. do 7 czerwca 1984 r. Podniesiono, że świadectwo pracy z dnia 5 kwietnia 1995 r. w pieczęci nagłówkowej posiada Hutę (...), natomiast świadectwa wydane w dniu 8 października 1984 r. i z dnia 14 lipca 1994 r. w pieczęci nagłówkowej Hutę (...) Spółka Akcyjna. Wątpliwości budzi to, czy istotnie świadectwa zostały wydane w datach wskazanych w tych dokumentach. Natomiast co do kolejnego okresu pracy na budowie eksportowej w Iraku od 12 czerwca 1994 r. do 14 lipca 1994 r. podkreślono, że zakład pracy Huta (...) S.A. pierwotnie podał, że wnioskodawca był zatrudniony na eksporcie od 2 czerwca 1994 r. do 14 lipca 1994 r. (zaświadczenie z dnia 2 maja 2014 r.), natomiast następnie w piśmie z dnia 3 czerwca 2014 r. wskazał na okres od 12 czerwca 1994 r. do 14 lipca 1994 r. Nie sposób przyjąć, że wnioskodawca był zatrudniony na budowie eksportowej w Iraku od 12 czerwca 1994 r. do 14 lipca 1994 r., skoro w okresie od 25 stycznia 1994 r. do 1 czerwca 1994 r. był zatrudniony przez (...) Sp. z o.o. na budowie eksportowej w Hucie (...) w Indiach (świadectwo pracy z dnia 1 czerwca 1994 r.). Po powrocie z eksportu zazwyczaj pracownik korzystał z dni wolnych po eksporcie z tytułu różnic czasu pracy, a także zaległych urlopów, za które otrzymywał ekwiwalent pieniężny. Zakład pracy, na prośbę organu rentowego nie przedstawił żadnych dokumentów potwierdzających okresy przypadające po kontrakcie eksportowym, tj. dni urlopu wypoczynkowego dewizowego, dni wolnych po eksporcie z tytułu różnic czasu pracy.

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Przemysłu III Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 7 października 2014 r., sygn. akt III U 943/14, zmieniono zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż przyznano wnioskodawcy A. J. prawo do emerytury w ustawowej wysokości począwszy od dnia 29 marca 2014 r.

Sąd Okręgowy ustalił, że wnioskodawca był zatrudniony na budowie eksportowej w Iraku, w pełnym wymiarze czasu pracy, od 14 listopada 1981 r. do 7 października 1984 r., na stanowisku majster ds. elektrycznych i automatów, a następnie był zatrudniony na budowie eksportowej w Iraku, w pełnym wymiarze czasu pracy, od 12 czerwca 1994 r. do 14 lipca 1994, na stanowisku majster ds. elektrycznych i automatów. Spełnia zatem wszystkie przesłanki niezbędne do przyznania mu prawa do emerytury.

W związku ze złożeniem apelacji od ww. wyroku organ rentowy, sprawę rozpoznawał Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, który wyrokiem z dnia 19 marca 2015 r., sygn. akt III AUa 942/14, uchylił zaskarżony wyrok i sprawę przekazał do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Przemyślu.

W uzasadnieniu Sąd Apelacyjny wskazał, iż zaskarżony wyrok został wydany przedwcześnie, bowiem rozbieżności w treści przedłożonych dokumentów, o których wspominał organ rentowy, nie zostały wyjaśnione w postępowaniu sądowym, w szczególności nie wyjaśniły tego bardzo pobieżne i ogólnikowe zeznania wnioskodawcy. Podkreślił, iż przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe nie pozwoliło na poczynienie istotnych w sprawie ustaleń dotyczących spornych okresów zatrudnienia A. J..

Sąd Apelacyjny zalecił sądowi I instancji ponowienie dowodu z zeznań wnioskodawcy oraz zwrócenie się do Syndyka Masy Upadłości Huty (...) S.A. w Z. o przedstawienie oryginałów świadectw pracy z 8 października 1984 r. i 14 lipca 1994 r., jak również wskazanie dokumentów stanowiących podstawę do wydania tych zaświadczeń. Nakazano ustalenie statusu własnościowego byłego pracodawcy A. J. w latach 1984 i 1994 r. i wyjaśnienie treści pieczęci nagłówkowych zamieszczonych na przedłożonych 10 lipca 2014 r. kserokopiach świadectw pracy oraz ustalenie dat powrotu wnioskodawcy do Polski.

Po ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Okręgowy

ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca A. J. nie legitymuje się 25 letnim okresem składkowym i nieskładkowym wg stanu na dzień 1 stycznia 1999 r.

Ustalono, że w okresie zatrudnienia w Hucie (...) w J. od 17 września 1975 r. do 28 października 1994 r. wnioskodawca dwukrotnie korzystał z urlopu bezpłatnego w okresach: od 14 listopada 1981 r. do 7 października 1984 r. i od 24 stycznia 1994 r. do 14 lipca 1994 r. W oparciu o umowę zawartą z Przedsiębiorstwem Państwowym Hutą (...) w Z. A. J. został skierowany do pracy w Hucie (...) w Iraku, gdzie pracował od 14 listopada 1981 r. do 7 czerwca 1984 r. W dniu 7 czerwca 1984 r. powrócił do Polski i wykorzystał urlop z tytułu różnicy czasu pracy w kraju i za granicą oraz urlop taryfowy. Umowa z Hutą (...) w Z. wygasła z dniem 6 października 1984 r.

Ponadto jak Sąd ustalił w okresie od 24 stycznia 1994 r. do 1 czerwca 1994 r. wnioskodawca przebywał na kontrakcie w Indiach. W tym okresie także przebywał na urlopie bezpłatnym udzielonym mu przez Hutę (...) w J.. Po powrocie do kraju w dniu 29 czerwca 1994 r. wystosował i złożył pismo do Zarządu Huty (...) celem uzyskania zgody na skrócenie urlopu bezpłatnego. W dniu 11 lipca 1994 r. odbył wizytę lekarską celem uzyskania zaświadczenia o zdolności do pracy na stanowisku konserwatora aparatury kontrolno – pomiarowej. Pracę w macierzystym zakładzie podjął od dnia 14 lipca 1994 r.

Dowód:

- dokumentacja zawarta w aktach paszportowych, sygn. IPN Rz (...)
- dokumentacja zawarta w aktach osobowych wnioskodawcy z okresu zatrudnienia w Hucie (...) w J.,
- szcztatkowa dokumentacja zawarta w aktach osobowych wnioskodawcy z okresu zatrudnienia w Hucie (...) w Z.,
- uzupełniające zeznania wnioskodawcy.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów, których domniemanie prawdziwości wynika z art. 244 i nast. k.p.c., a nadto ich wiarygodność nie została obalona przez żadną ze stron.

Sąd nie dał wiary zeznaniom wnioskodawcy A. J. w zakresie okresu pracy na kontraktach zagranicznych w Iraku. W przypadku pierwszego kontraktu wnioskodawca twierdził, iż pracę zakończył dnia 6 października 1984 r. i w tym dniu wrócił do kraju, jednakże ze stempla na paszporcie służbowym wynika zupełnie coś innego, a mianowicie ostateczny

powrót wnioskodawcy do Polski miał miejsce dnia 7 czerwca 1984 r., natomiast pozostały okres do 6 października był okresem, w którym wnioskodawca wykorzystał przysługujący mu urlop, o czym stanowi również pismo pochodzące od Huty (...) sporządzone w dniu 23 czerwca 1984 r., a skierowane do Huty (...) w J..

Za niewiarygodne Sąd uznał także świadectwo pracy z dnia 8 października 1984 r. wystawione przez Hutę (...) S.A. w Z., tj. podmiot, który jeszcze wtedy nie istniał. Dokument ten miał być kopią świadectwa pracy będącego w aktach archiwalnych Huty, podczas gdy z pisma Syndyka z dnia 26 czerwca 2015 r. wynika w sposób jednoznaczny, że nie dysponuje inną dokumentacją poza tą przesłaną już do Sądu. Wobec powyższego i wskutek istotnych rozbieżności w samym świadectwie dotyczących podmiotu, który je wystawił, a także sprzeczności z innymi dokumentami, które Sąd uznał za wiarygodne, świadectwo pracy z dnia 8 października 1984 r. należało uznać za niewiarygodne.

Ten sam walor Sąd nadał zaświadczeniu wykonywania prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wystawionemu przez Syndyka Masy Upadłości Huty (...) S.A. w Z. w dniu 2 kwietnia 2014 r. Zaświadczenie to wystawione zostało bez żadnego pokrycia w dokumentacji osobowej. W aktach osobowych wnioskodawcy z okresu zatrudnienia w tym zakładzie, które w oryginale zostały przesłane do Sądu, brak jest jakichkolwiek dokumentów, które pozwoliłyby na poczynienie ustaleń, że okres zatrudnienia był taki, jak wskazany w wydanym zaświadczeniu. Z informacji uzyskanej od Syndyka wynika, że nie dysponował on żadną inną dokumentacją.

Sąd uznał, że wiarygodne w zakresie okresu zatrudnienia w Hucie (...) w (...) (tj. do 7 czerwca 1984 r.) jest pierwotne świadectwo pracy wystawione przez Hutę (...) w Z. w dniu 5 kwietnia 1995 r.

Kolejny okres pracy na kontrakcie w Iraku od 12 czerwca 1994 r. do 14 lipca 1994 r. również nie jest dla Sądu wiarygodny i w tej kwestii Sąd także nie dał wiary zarówno zeznaniom wnioskodawcy, jak i świadectwu pracy z dnia 14 lipca 1994 r., z którego wynikało, iż wnioskodawca w okresie od 12 czerwca 1994 r. do 14 lipca 1994 r. także był zatrudniony w Hucie (...) w (...) Wątpliwości Sądu budzą bowiem pieczęcie na wspomnianym świadectwie pracy (tak jak w sytuacji świadectwa pracy z dnia 8 października 1984 r.). W aktach osobowych wnioskodawcy z okresu zatrudnienia w Hucie (...) takiego dokumentu nie ma.

W spornym okresie wnioskodawca wystosował podanie w dniu 29 czerwca 1994 r. dot. skrócenia urlopu bezpłatnego, które w tym samym dniu zostało złożone w zakładzie. Nawet jeśliby dać wiarę twierdzeniom wnioskodawcy, że napisał pismo w Iraku i przesłał małżonce, która je złożyła u pracodawcy lub też sama napisała, w imieniu wnioskodawcy, to w żaden sposób nie da się wytłumaczyć zaświadczenia lekarskiego, które lek. med. A. G. - lekarz uprawniony do badań profilaktycznych wystawiła w dniu 11 lipca 1994 r. Z zaświadczenia tego wynika, iż wnioskodawca jest zdolny do pracy jako konserwator (...). Zdaniem Sądu mogło ono być wystawione tylko po przeprowadzeniu badań lekarskich w dacie stwierdzonej w tym zaświadczeniu. Zatem skoro w dniu 11 lipca 1994 r. wnioskodawca odbył wizytę lekarską w ZOZ Międzyzakładowej Przychodni (...) przy (...) Rejon Huta (...), to nie mógł w tym czasie świadczyć pracy na kontrakcie w (...)

Ponadto Sąd odmówił wiarygodności w zakresie ustalenia pewnych dat zatrudnienia wnioskodawcy w Hucie (...) w (...) przedłożonym przez wnioskodawcę kopiom kart zarobkowych (w ilości 4 szt.) – k.- 75. Jediną bowiem pewną datą wynikającą z tych dokumentów jest data rozpoczęcia pracy – 15 listopada 1981 r. i żadnych innych logicznych wniosków co do daty zakończenia kontraktu nie można w oparciu o te dokumenty wysnuć.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawcy A. J. należy uznać za nieuzasadnione.

Na podstawie art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2013, poz. 1440 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

1)okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz

2)okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa (ust. 2 art. 184).

Zgodnie z art. 32 ust. 1 powołanej wyżej ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2 i 3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 ust. 2 i 3.

W myśl § 3 powołanego rozporządzenia za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej "wymaganym okresem zatrudnienia", uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do okresów zatrudnienia.

Na podstawie art. 6 ust. 2 pkt 1 lit. d ustawy o emeryturach i rentach z FUS za okresy składkowe uważa się również przypadające przed dniem 15 listopada 1991 r. następujące okresy, za które została opłacona składka na ubezpieczenie społeczne albo za które nie było obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie społeczne: zatrudnienia po ukończeniu 15 lat życia: obywateli polskich za granicą - u innych pracodawców zagranicznych, jeżeli w okresie pracy za granicą były opłacane składki na ubezpieczenie społeczne w Polsce.

Ponadto do pracowników – obywateli polskich skierowanych do pracy za granicą w celu realizacji kontraktów eksportowych miały zastosowanie przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 grudnia 1974 r. w sprawie niektórych praw i obowiązków pracowników skierowanych do pracy za granicą w celu realizacji budownictwa eksportowego i usług związanych z eksportem (t.j. Dz. U. z 1990 Nr 44, poz.259).

W myśl § 4 ust. 1 powołanego rozporządzenia macierzysty zakład pracy udziela pracownikowi urlopu bezpłatnego na okres skierowania do pracy za granicą.

Okres urlopu bezpłatnego, o którym mowa w ust. 1, a także przypadający bezpośrednio po zakończeniu tego urlopu okres niezdolności do pracy z powodu choroby lub odosobnienia w związku z chorobą zakaźną - wlicza się do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze, jeżeli pracownik podejmie zatrudnienie w macierzystym zakładzie pracy w terminie określonym w ust. 4 (§ 4 ust. 3).

Bezsporne pozostaje, że wnioskodawca A. J. w dniu(...)r. ukończył 60 lat, nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego, a nadto na dzień 1 stycznia 1999 r. wykazał co najmniej 15 lat zatrudnienia w warunkach szczególnych. Nie wykazał jednak 25 letniego stażu ubezpieczeniowego wg stanu na 1 stycznia 199 r., a jedynie 24 lata, 7 miesięcy i 12 dni.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe w niniejszej sprawie wykazało, iż wnioskodawca był delegowany do Huty (...) w (...)przez w Hutę (...), jednakże nie był to okres, o jakim wspominał wnioskodawca, ale okres od dnia 14 listopada 1981 r. do 7 czerwca 1984 r. Natomiast pozostały okres od dnia powrotu wnioskodawcy do Polski do dnia 6 października był okresem, w którym A. J. wykorzystał przysługujący mu urlop z tytułu różnicy czasu pracy w kraju a za granicą oraz przysługującego mu urlopu taryfowego. Zatem faktyczne świadczenie pracy w Iraku miało miejsce od 14 listopada 1981 r. do 7 czerwca 1984 r.

W związku z powyższym Sąd nie uznał pozostałego okresu (tj. do 6 października 1984 r.) jako okres zatrudnienia w Iraku. W tym aspekcie przypomnieć należy, iż zgodnie z obowiązującymi w tamtym czasie uregulowaniami w zakresie zatrudnienia na eksporcie, tj. przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 grudnia 1974 r. w

sprawie niektórych praw i obowiązków pracowników skierowanych do pracy za granicą w celu realizacji budownictwa eksportowego i usług związanych z eksportem (tekst jednolity Dz. U. z 1990 r. Nr 44, poz. 259 ze zm.), okres niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego, czy z tytułu różnic w czasie pracy, za które przysługiwały ekwiwalenty pieniężne od jednostki kierującej – a taką była Huta (...), powodował przedłużenie urlopu bezpłatnego pracownika u macierzystego pracodawcy (a więc w Hucie (...)). W żadnym razie okres ten nie skutkował wydłużeniem terminowej umowy o pracę za granicą. Tym samym wskazany przez jednostkę kierującą okres pozostającego do wykorzystania przez pracownika po ustaniu zatrudnienia dni wolnych z tytułu urlopu wypoczynkowego, nie mógł stanowić o wydłużeniu umowy terminowej, jaką były umowy o pracę na eksporcie. Konkludując nie można uznać okresu po zakończeniu terminowej umowy o pracę na budowie eksportowej, a przed podjęciem pracy u macierzystego pracodawcy (a więc 7 czerwca 1984 r. – 6 październik 1984 r.) za okres składkowy czy nieskładkowy w rozumieniu przepisów ustawy emerytalno – rentowej.

Okres niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego, do którego pracownik nabył prawo w czasie pracy na tzw. budowie eksportowej, a za który po zakończeniu pracy za granicą wypłacony został ekwiwalent pieniężny nie stanowi zatem okresu składkowego w rozumieniu przepisów ustawy emerytalno-rentowej. Tak określony okres nie został bowiem wymieniony w żadnym z punktów ww. ustawy emerytalnej.

Jedynie w ustępie 2 art. 6 w pkt 1 lit. b ww. ustawy przewidziano, iż okresem składkowym jest okres zatrudnienia obywateli polskich za granicą, co dotyczy również pracowników wykonujących pracę na tzw. budowach eksportowych, niemniej jednak jest to tylko i wyłącznie okres świadczenia przez nich pracy poza granicami kraju w ramach terminowych umów o pracę, a więc okres ten nie może ulec przedłużeniu czy to o okresy niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego, do którego pracownik nabył prawo z tytułu pracy eksportowej, czy to z tytułu różnic w czasie pracy, z tytułu których zgodnie z § 9 i § 14 rozporządzenia Rady Ministrów z 27 grudnia 1974 r. w sprawie niektórych praw i obowiązków pracowników skierowanych do pracy za granicą w celu realizacji budownictwa eksportowego i usług związanych z eksportem (Dz. U. z 1986 r. Nr 19, poz. 101) pracownikowi przysługiwały od jednostki kierującej jedynie ekwiwalenty pieniężne, które ze swej natury nie mogły stanowić o przedłużeniu tej terminowej umowy o pracę. Okresy te zgodnie z powołanym wyżej rozporządzeniem skutkowały jedynie przedłużeniem urlopu bezpłatnego u macierzystego pracodawcy, co jednak nie zmieniało istoty tego okresu jako okresu, w którym zawieszono są podstawowe prawa i obowiązki stron stosunku pracy stanowiąc tym samym, że okresu tego nie można zaliczyć nawet do okresów nieskładkowych z art. 7 ustawy emerytalnej (takie stanowisko zajął Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 20 marca 2007 r., III AUa 2537/2005).

Z uzasadnienia wyroku Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 28 października 2010 r., III AUa 680/10, wynika także, że odróżnienia wymaga stosunek pracy od stosunku ubezpieczenia społecznego. W przypadku bowiem o ile powyższe okresy mogły być uwzględnione do uprawnień do świadczeń pracowniczych przy uwzględnieniu ciągłości pracy, o tyle brak jest przełożenia na stosunek ubezpieczeniowy, z uwagi na brak podstaw do wykładni rozszerzającej.

Podobne stanowisko zajął Sąd Najwyższy w wyroku z dnia z dnia 9 września 2011 r., III UK 13/11, stwierdzając w uzasadnieniu, że „ekwiwalenty pieniężne, które otrzymał wnioskodawca od jednostki kierującej w związku z zatrudnieniem na budowie eksportowej, to jest ekwiwalent za niewykorzystany urlop wypoczynkowy i ekwiwalent za przedłużony czas pracy bez wykorzystania czasu wolnego, chociaż były świadczeniami związanymi ze stosunkiem pracy, to nie stanowiły świadczeń będących podstawą wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne. Ta ocena prawna opiera się na subsumcyjnej analizie wyjaśnionych faktów na podstawie zastosowanych przepisów prawa materialnego z zakresu ubezpieczeń społecznych... Ekwiwalenty pieniężne, które otrzymywał wnioskodawca w związku z pracą na budowie eksportowej nie tworzyły okresów zatrudnienia na tej budowie, bo były świadczeniami pieniężnymi (ekwiwalentami) udzielonymi już po zakończeniu zatrudnienia za granicą.

Z tego powodu uzyskane przez wnioskodawcę ekwiwalenty pieniężne nie były okresami opłacania składek na ubezpieczenie społeczne stosownie do art. 6 ust. 1 pkt 2 ustawy o organizacji i finansowaniu ubezpieczeń społecznych, § 1 ust. 1 powołanego rozporządzenia Ministra Pracy, Płac i Spraw Socjalnych z dnia 13 grudnia 1976 r. i powołanego § 7 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 stycznia 1990 r. ... Uzyskane przez wnioskodawcę ekwiwalenty

ze swej prawnej natury nie stanowiły o przedłużeniu terminowej umowy o pracę. Z kolei z wynikającego, z powołanego § 4 ust. 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 grudnia 1974 r. wydłużenia urlopu bezpłatnego udzielonego przez macierzystego pracodawcę nie wynika żadna z sytuacji, która mogłaby być potraktowana jako nieskładkowy okres ubezpieczenia w rozumieniu art. 7 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach”.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. w związku z powołanymi wyżej przepisami prawa orzeczono, jak w sentencji wyroku.